

Warszawa, dnia 31 października 2023 r.

Sygn. akt VI Ka 853/23

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Wojciechowska-Langda

protokolant: Aneta Dygas

przy udziale prokuratora: Weroniki Masny - Majewskiej

po rozpoznaniu dnia 25 października 2023 r.

sprawy D. K., syna L. i D., ur. (...) w W.

oskarżonego o przestępstwo z art. 218 § 1a i 3 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 4 kwietnia 2023 r. sygn. akt II K 322/21

zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że za datę początkową popełnienia czynu zamiast dnia 1 czerwca 2018 r. przyjmuje dzień 1 marca 2019r.; w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 180 zł tytułem opłaty za II instancję oraz pozostałe koszty sądowe w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	VI Ka 853/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
CZĘŚĆ WSTĘPNA		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Nowym Dworze Mazowieckim z dnia 4 kwietnia 2023 roku, sygn. akt II K 322/21

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

Granice zaskarżenia**Kierunek i zakres zaskarżenia**

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#

art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Ustalenie faktów

Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.	D. K.	karalność sądowa	zapytanie o karalność	388
2.1.1.2.	D. K.	aktualna sytuacja majątkowa oskarżonego	informacja z e - (...)	386
Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

Ocena dowodów

Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
2.1.1.1	zapytanie o karalność	dowód bezsporny, z dokumentu urzędowego, wskazujący na uprzednią karalność sądową oskarżonego
2.1.1.2	informacja z e - (...)	dowód bezsporny, z dokumentu urzędowego – pozwala na ustalenie sytuacji finansowej oskarżonego

Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
3.1.	<p>Naruszenie przepisów postępowania tj. art 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny dowodów w postaci zeznań świadków w tym w szczególności zeznań J. J., polegającego na przyjęciu, że z treści złożonych zeznań w sposób jednoznaczny wynika, że zachodzi sprawstwo oskarżonego w zakresie przepisane go czynu, podczas gdy, treść złożonych zeznań nie jest wyczerpująca a zatem nie daje podstaw do jednoznacznego ustalenia stanu faktycznego w sprawie co miało wpływ na treść orzeczenia.</p> <p>Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia,</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>	

który to miał wpływ na jego treść, poprzez uznanie, że oskarżony w sposób celowy zaniechał wypłaty wynagrodzenia oraz, że nie zamierzał uregulować zadłużenia względem Pokrzywdzonej., podczas gdy, z akt sprawy w sposób wyraźny i niebudzący wątpliwości wynika, że zamiarem oskarżonego było uregulowanie zadłużenia względem pokrzywdzonej na dowód czego oskarżony wysłał pismo do pokrzywdzonej w zakresie dobrowolnej spłaty na co pokrzywdzona nie odpisała.

Naruszenie art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej a nie swobodnej oceny zeznań świadka J. J. i błędne uznanie, że świadek J. J. starał się wesprzeć oskarżonego w jego wersji wydarzeń. Sąd całkowicie pominął fakt, że pokrzywdzona K. R. była jedną z osób współodpowiedzialnych za doprowadzenie fundacji prowadzonej przez oskarżonego do zawieszenia działalności oraz wszczęcia postępowania karnego.

Obraza przepisów materialnego tj. art. 218§1a i 3 k.k. poprzez uznanie, że zachowanie oskarżonego wypełnia znamiona występkę określonego w tym przepisie, w sytuacji, gdy ze zgromadzonego

	<p>w sprawie materiału dowodowego nie wynika, że oskarżony w sposób celowy i uporczywy zmierzał do niewypłacenia pokrzywdzonej wynagrodzenia.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny</p>			
<p>Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie zgodnej z art. 7 k.p.k. oceny dowodów, a ocena ta oparta została na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów ocenionych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd meriti swoje stanowisko uzasadnił w sposób wymagany art. 424 § 1 i 2 k.p.k., zaś Sąd Okręgowy w żadnym przypadku nie stwierdził, aby którykolwiek z elementów tej oceny nosił cechy dowolności.</p> <p>Warto podkreślić na wstępie, że jeżeli skarżący kwestionuje dokonaną przez sąd ocenę dowodów, to zarzut obrazy art. 7 k.p.k. powinien sformułować w taki sposób, aby z jego treści wynikała istota obrazy tego przepisu w danej sprawie – tj. w treści</p>			

zarzutu należy wskazać jaki konkretnie dowód (czy dowody) został przez sąd oceniony dowolnie oraz – co istotne – w czym ta dowolność się przejawiała. Dla skutecznego podniesienia zarzutu obraży art. 7 k.p.k. i powiązanemu z nim błędowi w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego wpływ na treść orzeczenia, nie jest wystarczająca własna ocena dowodów i polemika z ustaleniami sądu, a rzeczowe wskazanie w jakich konkretnie elementach sąd meriti wnioskował i oceniał materiał dowodowy niezgodnie z kryteriami określonymi w art. 7 k.p.k. Tak zaś należy potraktować apelację obrońcy, która okazała się być jedynie niezasadną polemiką z prawidłowymi ustaleniami sądu co do zawinienia D. K. w zakresie przypisanego mu czynu.

Zasadnie bowiem Sąd Rejonowy dał wiarę wyjaśnieniom oskarżonego jedynie w części, w jakiej były zgodne z pozostałym, ocenionym jako wiarygodny materiałem dowodowym. Bez wątplenia były one bowiem nakierowane na odsunięcie od siebie odpowiedzialności za popełniony występki. Wszak okoliczności i przyczyny naruszania

praw pracowniczych K. R. i uchylenia się od wykonania obowiązku wynikającego z treści orzeczenia sądowego, na które powoływał się zarówno oskarżony w toku procesu, jak i obrońca w rozpoznawanej obecnie apelacji, nie uzasadniają postępowania niezgodnego z prawem. Zarówno z zeznań pokrzywdzonej, jak i potwierdzających jej wersję dokumentów wynika jasno, że we wskazanym przez K. R. okresie, D. K. intencjonalnie nie wypłacał należnego jej wynagrodzenia. Nie znajduje uznania sądu odwoławczego tłumaczenie oskarżonego, że powodem powyższego była zła sytuacja Fundacji, której był prezesem i w której pracowała w inkryminowanym czasie K. R.. Wszak zatrudnione były wówczas także inne osoby, które - w niektórych przypadkach z niewielkim opóźnieniem, jak np. w przypadku P. Z., czy R. S. - otrzymywały swoje wynagrodzenie.

Podobnie, słusznie ocenił Sąd Rejonowy zeznania J. J. jako zasługujące na wiarę jedynie częściowo. Wszak świadek ten był w inkryminowanym czasie (i jest nadal) bliskim współpracownikiem D. K. i może być zainteresowany wynikiem niniejszego postępowania.

Depozycje obu panów są zresztą zbieżne ze sobą w zasadniczej części, dotyczącej niejako "zrzucenia" odpowiedzialności za nierzetelność prezesa Fundacji na organy ścigania, które rzekomo miały swoimi działaniami uniemożliwić podejmowanie niezbędnych czynności w Fundacji.

Nie wpływa na oczywiste wnioski płynące z powyższych rozważań akcentowana także w apelacji kwestia skierowania przez oskarżonego do pokrzywdzonej listu z propozycją spłaty zaległości w ratach. Przede wszystkim nie można tracić z pola widzenia faktu, że pismo to zostało sporządzone dopiero w sierpniu 2021 roku, a więc niemal dwa lata po wydaniu wobec (...) w N. nakazu zapłaty na rzecz K. R.. Nadto, nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż przedmiotowa korespondencja została sporządzona przez D. K. już po skierowaniu aktu oskarżenia do sądu, co nasuwa wniosek, że autor tego listu - niejako stawiając siebie w roli ofiary - próbował wpłynąć na postawę pokrzywdzonej. Logicznym jawi się dla sądu, że gdyby oskarżony faktycznie miał szczerą intencję i

zamierzał uregulować należność wobec swojej byłej pracownicy, zdołałby zrobić to w okresie pomiędzy powstaniem zobowiązania, a prośbą o "wyrozumiałość". Jest to istotne o tyle, że - wbrew twierdzeniu D. K. - działalność Fundacji nie została zawieszona, a kwota należna pokrzywdzonej nie należy do nadmiernie wygórowanych.

Obrońca nie zdołał w wiarygodny sposób uzasadnić tezy, że zachowanie oskarżonego nie było zachowaniem uporczywym. Przyjmuje się, że znamię uporczywości naruszania praw pracownika zakłada dwa elementy: złą wolę sprawcy i długotrwałość jego zachowania. Uporczywość przejawia się w natrętności, sekwencyjności czy powtarzalności zachowań, przy czym uporczywe jest takie zachowanie, które polega na naruszeniu praw pracownika co najmniej trzy razy. (G. Łabuda - Kodeks karny - Komentarz, LEX 2014, teza 16 do art. 218). Znamię uporczywości obejmuje również świadomość niweczenia możliwości osiągnięcia stanu założonego przez prawo (zob. postanowienie SA w Krakowie z dnia 13 grudnia 2000 r., II AKz 289/00, KZS 2000, z. 12,

<p>poz. 28). W literaturze wskazuje się ponadto, że ocena uporczywości i długotrwałości ma charakter zindywidualizowany i musi być dokonywana odmiennie, w zależności od konkretnego stanu faktycznego, jednakże zasadne jest uznanie za "długotrwałe" działań trwających w okresie przynajmniej 3 miesięcy (M. Budyn-Kulik - Kodeks karny-komentarz, WK 2015, teza 4 do art. 218).</p> <p>W świetle powyższych rozważań nie sposób uznać za prawidłowe stanowisko obrony, iż D. K. nie działał uporczywie.</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>Uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>		
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Sąd I instancji w sposób prawidłowy ustalił stan faktyczny w sprawie na podstawie zgodnej z art. 7 k.p.k. oceny dowodów, a ocena ta oparta została na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenionych swobodnie z</p>			

<p>uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd meriti swoje stanowisko uzasadnił w sposób wymagany art. 424 § 1 i 2 k.p.k., zaś Sąd Okręgowy w żadnym przypadku nie stwierdził, aby którykolwiek z elementów tej oceny nosił cechy wskazanych przez obrońcę dowolności. Ergo, wobec prawidłowości orzeczenia w tym zakresie, wniosek apelacji nie mógł zostać uwzględniony.</p>	
--	--

<i>OKOLICZNOŚCI UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</i>	<i>PODLEGAJĄCE</i>
4.1.	
Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
<i>ROZSTRZYGNĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</i>	
<i>Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w pozostałej, nieobjętej zmianą części - czyli w zakresie stwierdzenia winy i orzeczonej w wyniku tego kary.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	

Powyższe rozważania prowadzą do jedyne go słusznego wniosku, że Sąd Rejonowy nie dopuścił się uchybień wskazanych przez obrońcę apelacji oskarżonego.	
Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zmiana daty początkowej popełnienia czynu - z niezasadnie przyjętej przez Sąd Rejonowy 1 czerwca 2018 roku na 1 marca 2019 roku.	
Zwięźle o powodach zmiany	
Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego - w tym zwłaszcza zeznań pokrzywdzonej (k. 1), która wprawdzie wskazała, że pracowała w Fundacji od czerwca 2018 roku, jednak początkowo otrzymywała należne wynagrodzenie, a dopiero w marcu, kwietniu, maju, czerwcu, lipcu i sierpniu 2019 roku pracodawca nie wywiązał się ze swojego obowiązku w tym zakresie. Z uwagi na powyższe ustalenia, Sąd Okręgowy dokonując kontroli instancyjnej zaskarżonego orzeczenia - pomimo niezasadności apelacji - dostrzegł konieczność zmiany wyroku w zakresie daty początkowej przypisanego D. K. czynu, bowiem kwestia w sposób bezsporny wynika z niekwestionowanych dowodów w sprawie.	

Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia	
5.3.1.1.1.	# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia	
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości # art. 437 § 2 k.p.k.

Zwiężle o powodach uchylenia		
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
brak numeracji	Na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. zasądzono od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa 180 zł opłaty za postępowanie odwoławcze (art. 2 ust. 1 pkt. 3 w zw. z art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych) i obciążono go pozostałymi kosztami sądowymi w postępowaniu odwoławczym.

PODPIS

Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	całość rozstrzygnięcia		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu		

	przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przepadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana